

9-fevral - Alisher Navoiy tavallud topgan kun
**Kishiga necha kelsa mushkul hol,
Hikmat-u aql anga erur halol.**

Tong yulduzi

Vatan yagonadir,

Vatan bittadir!

N:6 (67067)

2016-yil

8-fevral

www.tongyulduzi.uz

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqsa boshlagan

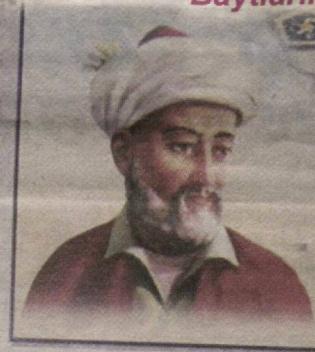
O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

ISSN - 2010-6092

Navoiyning o'lmas asarlaridagi yurt tinchligi va osoyishtaligi, xalqlar va millatlar o'rtaсидаги do'stlikni ko'klarga ko'taradigan, bu g'oyalarni ustuvor insoniy qadriyatlar sifatida olg'a suradigan fikr va qarashlari biz uchun, ayniqsa, qimmatlidir.

Islom KARIMOV

Izladim Hazrat Navoiydan navo, Baytlarin qalbimga aylab jobajo.

Alisher Navoiy
1441-1501

Alisher Navoiy (1441-1501) Xirot shahrida tug'ilgan. U o'zbek xalqining buyuk mafakirisi, shohri, davlat arbobi bo'nda il...

Kezib ot ustina olamni hayron aylagan Bobur, Yurak devonida borliqni bo'ston aylagan Bobur.

Ko'ngil olami

SO'N MAS QUYOSH TAROVATI

Buyuk bobokalonimizning boy ijodiy merosiga ijod ahli hamisha tashnalik bilan murojaat qilib, uning betakror yog'dusidan bahramand bo'lib keladi.

Ayniqsa, Istiqloqla erishgach, buyuk allomaga bo'lgan cheksiz ehtirom yuksak darajaga ko'tarildi. Alisher Navoiy hazratlarining tavallud ayyomi arafasida mumtoz adabiyotimizning bilimdonlaridan biri bo'lgan Olimjon DAVLATOV bilan suhabatda bo'ldik.

- Navoiy bobomizning hayoti barchamiz uchun ibratlari, albatta. Ayniqsa, millat taraqqiyoti yo'lidagi bonyodkorlik ishlari tafsinga loyiqdir.

- Hazrat Alisher Navoiyning bonyodkorligi haqida gap ketganda, biz eng avvalo, bu zot tomonidan yaratilgan bebafo ma'naviy boyliklar – to'rt devondan iborat «Xazoyin ul-maoni», bezavol «Xamsa», «Lison ut-tayr» dostoni, «Nasoyim ul-muhabbat» va «Majolis ul-nafois» tazkiralari kabi 32 ta ijod namunasini ko'z oldimizga keltiramiz.

Bilamizki, Hazrat Navoiy faqat betakror shoirgina emas, balki ma'naviy murabbiy va rahnamo, yoshlarning homisi ham bo'lgan. Zayniddin Mahmud Vosifiyda keltirilishicha, Navoiyning suhabatdoshlari va maslakdoshlarining asosiy vazifasi yosh iste'doddarni izlab topish va ularni buyuk shoir huzuriga olib kelish edi. Bobomizning bevosita rahnamoligi tufayli yuzlab yoshlar o'z iste'dodini kamol toptirib, o'zlarini ham ustodlik darajasiga yetganlar. Zamondoshlari tomonidan bitilgan 53 ta asar

bevosita Mir Alisher Navoiyga bag'ishlangan.

- Navoiy bobomizning el-ulus farovonligi yo'lida qilgan xizmatlari haqida ham to'xtalsangiz.

- Tarixchi Xondamirning guvohlik berishicha, bevosita Hazrat Navoiyning tashabbusi bilan 12 xonaqoh, 53 rabot, 20 hovuz, 10 ga yaqin hammom bonyod etilgan. Navoiy asos solgan madrasalarda

IZLADIM HAZRAT NAVOIYDAN NAVO

Aziz o'quvchil! Xalqda «Bola boshidan» degan maqol bor. Buyuk bobokalonimiz Alisher Navoiy adabiyot olamiga bolaligidan mehr qo'yanligi bois u ijodning yuksak cho'qqilariga anchha erta ko'tarilgandi. U o'zining:

Orazin yopqoch ko'zimdin sochilur har lahza yosh,

Bo'yakim paydo bo'lur yulduz nihon bo'lg'ach quyosh...

bayti bilan Lutfiy hazratlarining hayratini oshirgan, to'qqiz-o'n yoshi Alisherbekning allaqachon kattakon shoirga aylanib qolganini his etamiz. Bobomiz o'z hayotij tajribalaridan kelib chiqqan holda:

Yoshlikda yig' ilm ganjini,

Qarillikda sarf qilg'il ani.

Ushbu bayt Alisherbekning ilm ganjini yoshlik chog'idayoq yig'ganiga guvohlik beradi. Sizning ilmiga chanqoq qalbingiz bilim egallahsha qanchalar moyilligini inobatga olgan holda, aytmoqchi bo'lganimiz, ko'proq o'qib o'rganishingiz, ayniqsa, bobokalonimiz g'azaliyotidan bahramand bo'lishga oshiqish zavqi ko'nglingizni hech qachon tark etmasin.

Izladim Hazrat Navoiydan navo,
Pandlarin qalbimga aylab jobajo.

Dardlarimni qoralab chiqqan kunim,
Oy mening xonamga to'ldirgay ziyo.

Misli Farhoddek eruman sarbaland,
Purviqor tog'larga qilsam illtio.

Men hayot devonini yozmoqchiman,
Unda Majnun bo'lmagay yordan judo.

Hayratimni keltirar har bitta bayt,
So'z javohirdir terib bo'limas ado.

Sen g'azal sultonidan Axtamquli,
Beshta dostonin o'qib olgin duo.

Alisher
Navoiy
ijodidagi muhim
va asosiy
g'oyalardan biri
insonni ulug'lashdir.
Yana, shoirning har
bir asarida yaxshilik,
ezgulik, halollik,
poklik, saxiylik,
saxovatpeshalik
kabi qadriyatlar
o'z ifodasini
topgan.

G'AZAL BO'STONINING GULTOJI

Masalan, uning «Hayrat ul-abror» asarida insonni barchadan ulug' va sharafli, shuningdek, komil inson, ya'ni koinot gulshanining gultoji bo'lish uchun har bir kishida imkoniyat borligi haqida mufassal bayon etilgan.

Navoiy bobomizning «Xazoyin ul-maoni» asarida esa har birimizning umir bo'yи xalq, odamlar xizmatida bo'lismiz, ularning og'irini yengil qilishimiz lozimligi kabi ulug' g'oyalari ilgari surilgan.

Olam ahli, bilingizkim, ish emas dashmanlig',
Yor o'lung bir-biringizgaki, erur yorlig' ish...

degan misralarini har birimiz yoddan bilamiz. Ya'ni, Hazrat odamlar o'rtaida tinchlik va osoyishtalik hukm surishi uchun ular dashmanlik yo'lidan voz kechishi darkor, dashmanlik ish emas, buning o'rniiga ular bir-biriga do'stutinishi lozim, chin do'stlik haqiqiy ish hisoblanadi, deya lutf qiladilar.

Yoki mana bu misralarni o'qib ko'raylik:

Naf'ing agar xalqqa beshak durur,
Bilki bu na'f o'zingga ko'prak durur.

Daho shoirimiz: «Agar xalqingga biron foydang tegsa, undan o'zingga ham ko'proq naf bo'ladi», deydi.

Yusufjon HAMDAMOV,
O'zMU dotsenti

14-fevral - Zahiriddin Muhammad Bobur tavallud topgan kun

NAVOIYGA BITILGAN MAK TUB

Assalomu alaykum, aziz bobojon! Siz mo'tabar zot haqida aqlimni taniy boshlaganimidan buyon bilaman.

Mana, 5-sinfga o'tib, Siz to'g'ringizda ancha-muncha ma'lumotga ega bo'ldim va nurli siyomingizi xayolan tasavvur etdim.

Adabiyot darsligidagi Mirkarim Osimning «Zulmat ichra nur» hikoyasini o'qib, bolalik chog'ingizni ko'rgandek bo'lamon. O'qituvchimiz ham yosholigingizdan kitobga mehrlingiz bo'lakcha bo'lgani haqida aytib berdi. Ayniqsa, shoh asaringiz - «Xamsa» bilan o'zingizga haykal qo'yaganingizni faxr bilan so'zlardilar.

Sizning «Kabutar», «Sher bilan durroj» nomli hikoyalarigizni, «Yolg'onchi cho'pon» she'ringizni va qator ruboiylaringizni yod olganman.

Bobojon, Siz bir umr orzu qilgan, komil insonlar bizning zamonamizda yashamoqda, desam, xato bo'limas. Chunki elparvar insonlarning mehnati, kurashi tufayli mustaqil yurtda yashayapmiz. Mamlakatimizda biz yosholarning bilim olishimiz uchun barcha sharoitlar yaratilgan.

Siz kabi ulug' ajodolarning adabiy merosini o'rganish bizning asosiy vazifalarimizdir.

Guljahon BAXTIYOROVA,
Buxoro viloyati, Shofirkon tumanidagi
48-umumta'lum maktabining 5-sinf
o'quvchisi

Ma'lumki, Prezidentimizning 1998-yilda qabul qilingan «Muzeylear faoliyatini tubdan yaxshilash va takomillashtirish to'g'risida»gi Farmoniga asosan, O'zbekiston Fanlar akademiyasi Alisher Navoiy nomidagi Davlat Adabiyot muzeiyidagi ishlar yangicha tus oldi.

amalii san'ati namunalari mujassam.

Navoiy bilan bog'liq barcha davrlarga tegishli eksponatlar mavjud. 1469-yili Hirotda tuzilgan «Badoye ul-bidoya» devoni, «Xazoyin ul-maoniy»ning nodir qo'lyozmalari va shoir asarlarining 1960-yillarda chop etilgan 15 jildlik

MUZEYDA O'TILGAN DARS

o'zbekcha va 10 tomlik ruscha nashrлari mavjud.

- Bizning Toshkent pedagogika kollejida ham she'sriyat mulkingi sultonni Hazrat Navoiy tavalludiga bag'ishlab tadbirlar bo'lib o'tmoqda, - deydi kollejning 1-bosqich o'quvchisi Zarina Ahmedova. - Reja asosida ustozimiz Zuhra opa Umarova bilan sayohat darsimizni o'tkazish uchun ushbou ma'naviyat maskaniga keldik. Guruh rahbarimiz yordamida bilmimizni yanada mustahkamladik, ko'plab qiziqarli ma'lumotlarga ega bo'ldik. Ma'naviyat maskanidan olam-olam taassurotlar oldik. Buyuk bobokalonimiz asarlardagi har bir misradagi ma'noni anglashga harakat qilish mas'uliyati qalbimizni chulg'ab oldi.

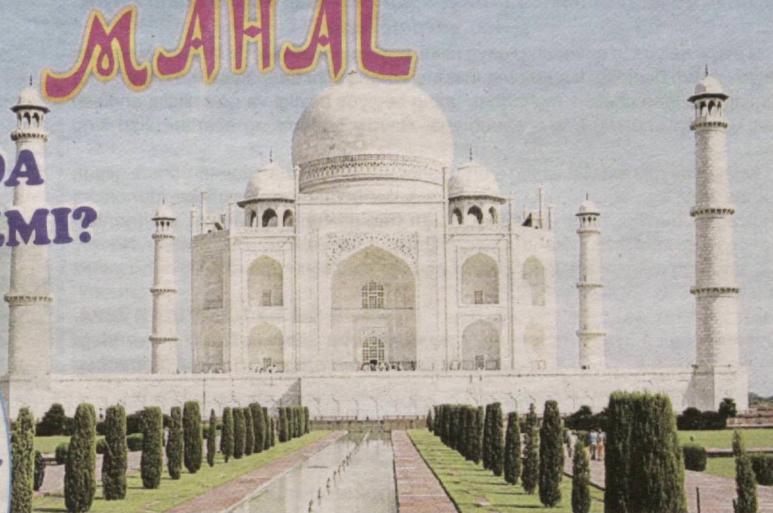
Nodira NAZAROVA
ZUBAYDA oigan suratlari

TOJ MAHAL HAQIDA BILASIZMI?

Dunyo
mo'jizalar
haqida gap
ketganda, ba'zilar
Misr ehromlari
haqida to'lib-tosha,
ko'pchilik bugungi
kungacha dunyo
ahlini hayratga
solib kelayotgan
Toj Mahalni
ta'riflashadi.

Hindiston ga
sayo Hatchilarni chorlovchi
mazkur yodgorlik Agra
shahrida bunyod etilgan bo'lib,
uning qurilishida Mavarounnahr va
Xurosonning 22 mingdan ziyod
ustalari mehnat qilishgan. Og'ir ishlarni bajarishda esa
mingdan ortiq fildan foydalanilgan. Shoh Jahonning
suyukli zavjasi Mumtoz Mahal Begim xotirasiga atab
qurilgan bu san'at asari kun davomida uch xil rang:
saharda pushti, kunduzi oq, kechasi oy shu'lasida rang
barang tovlaniadi.

Toj Mahalda barcha narsa simmetrik qilib qurilgan.
Uning mo'javiyiligi shundaki, bino ichidagi hammom
bitta sham bilan isitilgan. Olimlar bu siri ochish uchun
ko'p yillar mobaynida tadqiqot o'tkazib, hammom
ozxonxonasining tepe qismi, atrofi, devorlari simmetrik

ravishda bo'lgan yorug'likni o'ziga qabul qilib, uni issiqlik energiyasiga aylanitrib beradigan kuchli quvvatga ega bo'lgan oynavand linza moslamalaridan tashkil topganligini, linzalarning joylashtirilishidagi mutanosiblik hatto ber millimetraga ham farq qilmasligini aniqlaganlar. Yorug'lik to'qqiz karra bo'yicha sinib tushib, geometrik progressiya shaklida to'qqiz marta to'qqiz karra to'qqizga ko'paytirish quvvatiqa ega bo'lgan, bitta shamming yorug'ligi natijasida 80-1000 Selsiy issiqlik darajasini bergan. Ingлизlar Hindistoni istilo qilgan davrlarida bu siri ochish maqsadida ushbu oynalarni va gishtlarni alohida-alohida ajratib olganlar, natijada qayta joyiga qo'yilganda isitish quvvati yo'qolgan va o'z holiga qaytmagan.

Ma'mura AHMEDOVA,
Borovskiy nomidagi Toshkent tibbiyot kolleji
o'qituvchisi, Zarnigor MUSAYEVA

**Yunusobod tumanidagi 272-umumta'lum
mktabi boshlang'ich sinf o'qituvchilar
boshchiligidagi 1-2-sinf o'quvchilar bilan
noan'anaviy dars o'tdidi.**

Dars Alisher Navoiy davlat muzeysida bo'lib o'tdi. O'quvchilar u yerda naqaqt Alisher Navoiy, balki Zahiriddin Muhammad Bobur, Amir Temur, Mirzo Ulug'bek ijodi bilan ham yaqindan tanishdilar. Ayniqsa, Alisher Navoiyning ma'naviy meros sifatida qoldirilgan 29

ta eng yirik qo'lyozmalari va ularga bag'ishlab chizilgan san'at asarlari o'quvchilarni hayratga lozim.

Navoiy bir ummon. Mana, VI asrdirki, shu ummonidan biz dur-u gavharlar teramiz, lekin bu javohirlar tugamaydi. Ana shu beba boyligimizni bugun har bir o'zbek farzandi his qilishi, undan to'liq bahramand bo'lishi lozim.

Yurtboshimiz ta'kidlaganlaridek, ona tiliga muhabbat uning beqiyos boyligi va buyukligini anglash tuyg'usi ham bizning ong-u shuurimiz, yuragimizga avvalo, Navoiy asarları bilan kirib keladi. Biz bu beba merosdan xalqimizni, ayniqsa, yoshamizni qanchalik ko'p bahramand etsak, milliy ma'naviyatimizni shuncha yuksaltirgan bo'lamiz.

Dilorom MO'MINOVA,
boshlang'ich sinf
o'qituvchisi

MA'NAVIYAT BULOG'I

Alisher Navoiy! Bu nomni eshitgan har bir inson ko'z o'ngida buyuk siymo gavdalananadi.

Unson qalbining quvchonch-u qayg'usini, hayotning tub ma'nosini hamda ezzulik va yovuzlik o'rtaсидаги kurashning mazmun-mohiyatini teran ifoda eta oлган. Ona tilimizga bo'lgan cheksiz muhabbat, uning beqiyos boyligi va go'zalligini anglash tuyg'usi ham mening ong-u shuurimga, Navoiy bobomning asari bilan kirib keldi.

Alisher Navoiy millatimizning g'ururi, shon-shuhratini dunyoga tarannum qilgan o'lmas so'z san'atkoridir. O'z she'rлari bilan insonlarni ezzulikka, donolikka chorlagan bu ulug' zot muomala odobi haqida ham mulohaza yuritganlar. Navoiyning tafakkuri baland cho'qqilardan ham yuksak. Biz yoshilar Navoiy bobomizing merosi orqali dunyodagi eng sof tuyg'ular nima ekanligini bilishimiz mumkin.

Sabina HABIBULLAYEVA,
Qashqadaryo viloyati, Kitob tumanidagi
4-umumta'lum maktabining 8-«B» sinf o'quvchisi

Hech e'tibor bergenmisiz, sinfdoshlar orasida doim ajralib turadiganlari bo'ladi. Ular bilim olish, sport, jamoat ishlariда faoliyatlari tufayli tezda ko'pchilikning nazariga tushishadi.

BEG'UBOR OLAMGA
BAXSHIDA UMR

Bugun ana shunday sobiq o'quvchilardan biri haqida hikoya qilgimiz keldi. Oliy o'quv yurtida talabalariga saboq beruvchi Muhammadjon Hotamov va Farizaxon Rustamova xonodonida navbatdagi farzand, shiringina qizaloq dunyoga keldi. Qizcha poytaxtimizning Uchtepa tumanidagi 124-umumta'lum maktabida a'lo baholarga o'qib, uni oltin medal

bilan bitirdi. Shu yili Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika institutiga o'qishga kirdi, vaqt kelib uni ham imtiyozi diplom bilan tamomlashga muvaffaq bo'ldi. Ko'p yillar ta'lim maskanlarda yosh avlod tarbiysi bilan shug'ullandi. Adabiyatga, ijodga bo'lgan havas uni 2001-yilda «Kitob dunyosi» gazetasida sari yetakladi. 2007-yildan boshlab «Tong yulduzi» gazetasida mehnat faoliyatini davom ettirib kelmoqda.

Hikoyamiz qahramoni bilan qiziqib qoldingiz, shunday emasmi? Bugun gazetamiz xodimi dolzarb mavzulardagi maqolalari, bir-biridan qiziqarli boshqotirmalari bilan ko'pchiligidengizning sevimli ijodkorlingizga aylangan Dilorum Hotamova haqida so'zlagini keldi. Chunki u kishining ishga munosabati, topshirilgan vazifani mas'uliyat bilan bajarishi barchamiz uchun ibratdir. Ko'p yillik mehnat tajribasiga ega opa o'z bilganlarini hamkasbleri bilan bo'llishishdan charchamaydi. Jamoliddin Abdullayev, Shavkat Xosiyat Hasanova va Shahnoza Mamajonova kabi yosh ijodkorlarga ustoz sifatida vaqt ajratishdan erinmaydi.

Mana, Dilorum opaning bolalik dunyosidan xabardor bo'ldik. Buning ham o'ziga yarasha sababli bor. Bir zum ko'rinxanmay qolsalar, darrov o'rnii bilinadigan bu hamkasbimiz 55 yoshni qarshilamoqda.

Tahririyatimiz xodimlari nomidan ularni qutlug' sana bilan qutlaymiz. Qolgan gaplarni esa sizga qoldirdik.

«Tong yulduzi» jamoasi

Asrlardan oshgan asarlar
YURT SOG'INCHI

Navbatdagi adabiyot darsi buyuk bobokalonimiz Zahiriddin Muhammad Boburning hayoti va ijodiga bag'ishlandi.

Ustozimiz shoh va shoir haqida kitobdan tashqari ma'lumotlar yig'ishimizni, ular asosida referat tayyorashimizni aytdi. Men ma'lumotlar qidirib, kutubxonaga kirdim. U yerdan shoir hayotiga oid turli ma'lumotlar topdim. Manbalarga ko'ra, Bobur Mirzo juda ko'p qiyinchiliklarga duch kelgan ekan. Qonli to'qnashuvlar, tinimsiz mashhaqqatlar, jang-u Jadallarga bardosh bergan Bobur Hindistonga yurish qiladi va uzoq yillar mamlakatni boshqaradi. Hindistonda yashagan chog'ida dehqonlarga qovun yetishtirishini buyuradi, ammo undan bolaligida yegan mazali qovunlar ta'mini tuymaydi. Dehqonlar shoh ko'ngliga yo'l topolmaganlaridan xijolat chekib, bir kuni uning huzuriga qovun keltirishadi. Uni tanovul qilarkan, ko'zlaridan shashqator yosh oqadi va bu qovun Andijondan keltirilganligini sezadi. Bundan uning mulozimlari hayratga tushishadi.

Shoirning bitgan g'azallari dillarga malhamadir. U hech qachon o'z mazmun-mohiyatini yo'qotmaydi.

Odina SAHOBIDDIN qizi, Yunusobod tumanidagi 96-umumta'lum maktabining 9-«A» sinf o'quvchisi

MAFTUNKOR SHAXS

Tarixchilarining yozishicha, Bobur bobokalonii Amir Temurdek bonyodkorlik ishlariiga katta e'tibor bilan qaragan.

Bobur bilimga chanqoq, iste'dodli shoir bo'lganligi uchun ham ilm olishga intilganlarga hamisha otalarcha g'amxo'rlik qilgan. Uning «Boburnoma», «Muxtar», «Mubayyin», «Turkiy devon» asarları mashhur.

«Boburnoma» asari Movarounnahr, Xuroson, Afg'oniston, Eron, Hindiston xalqlari tarixi, madaniyati, geografiyasi haqida qimmatli ma'lumotlar beradi. Asar 1493-1529-yillar oralig'ida bo'lib o'tgan tarixiy voqealar haqida hikoya qiladi.

Manbalarda qayd etilishicha, u jismoniy jihatdan baquvvat bo'lgan ekanki, ikki qo'lting'ida ikki odamni olib qal'a devori ustida mashq qilgan. Gulbanbegim tomonidan yozilgan «Humoyunnoma» asarida otasi Bobur Mirzoning fazilatlari batafsil tasvirlab berilgan. Ingliz tarixchisi S. Leyn Poul Boburni «Sharq tarixidagi eng maftunkor shaxs edi» deb ta'riflaydi.

Boburning xotirasini ulug'lash yo'lida katta ishlar amalga oshirildi. Chunonchi, Andijonda Bobur haykal o'matildi, ramziy qabr maqbarasi qurildi. «Bobur milliy bog'i» va shu bog' qoshida «Bobur va jahon adabiyoti» nomli muzej tashkil etildi.

Gulzoda QO'SHOQOVA,
Farg'ona viloyatining Beshariq tumanidagi
12-umumta'lum maktabi o'quvchisi

Kazakbayev ijodkorlarga ustoz sifatida vaqt ajratishdan erinmaydi.

Mana, Dilorum opaning bolalik dunyosidan xabardor bo'ldik. Buning ham o'ziga yarasha sababli bor. Bir zum ko'rinxanmay qolsalar, darrov o'rnii bilinadigan bu hamkasbimiz 55 yoshni qarshilamoqda.

Tahririyatimiz xodimlari nomidan ularni qutlug' sana bilan qutlaymiz. Qolgan gaplarni esa sizga qoldirdik.

«Tong yulduzi» jamoasi

SO'Z SAN'ATINING GULTOJI

Kuni kecha Respublika bolalar kutubxonasida buyuk mutafakkir tavalludining 575 yilligiga bag'ishlangan tadbir bo'lib o'tdi.

«So'z san'atining gultoji», deb nomlangan ushbu kechada navoiyshunos, adabiyotshunos olimlar, san'atkorlar, Yosh tomoshabinlar teatrining aktrisalaridan Shamsiqamar Mansurova, Farida Umarova, Hakima Otaxonova, Uspenskiy nomidagi Respublika ixtisoslashgan musiqa akademik litso'quvchilarini hamda poytaxtimizning Yashnobod tumanidagi 255-umumta'lum maktabi o'quvchilarini ishtiroy etishdi. Kutubxonaning yetakchi xodimlari Nargiza Berdiyeva va Zarina Yuldasheva faolligida tashkil etilgan tadbir davomida shoirning «Hamsa» asaridan sahnalaştirilgan sahna ko'rinishlari va umidi yosh xonandalar ishtiroyida bayram dasturi namoyish etildi, baracha bolajonlarga sovg'alar ulashildi.

Bunday tadbirlarni o'tkazishdan asosiy maqsad, mamlakatimiz yoshlarini sog'lamon va teran tafakkurli, puxta bilimli, yuksak ma'naviyatli shaxslar etib tarbiyalashdan iborat.

J. ABDULLAYEV

Lesson 73

«The level of
Humility»

(Kamtarlik darjası)

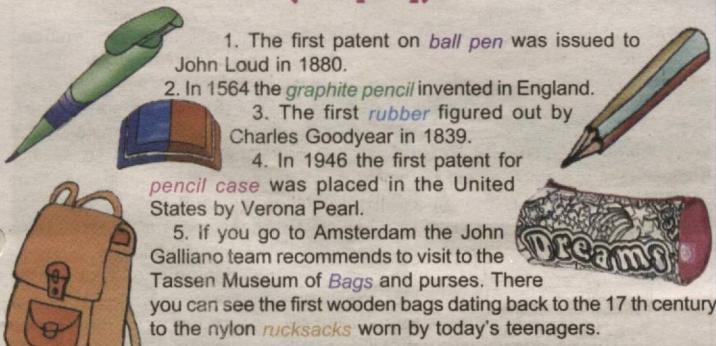
When Khusayn Bayqaro appointed Alisher Navoi as a seaman, he has the right to stamp on the top of the documents. But in comparison with Amir-officials who always quarreled with each other to stamp on the top of the documents but he stamped on the below of the documents. So nobody could stamp after him. Everybody pleased with his humility.

New words:

To quarrel with – talashmoq.
Seaman – muhrdror.
Humility – kamtarlik.

Sarvinoz NAZAROVA,
the first course pupil of 3rd lyceum
by Uzbek State World Languages University

It is interesting
(Bu qiziq)

Prepared by Dinora SHAKIROVA

True Or False?

1. Most are orange.
2. is brown and hot.
3. The is big and purple.
4. are red and sweet.
5. I can make a white

Umida UMAROVA
SHAHNOZA chizgan rasmlar

Find the odd word
(Ortiqcha so'zni toping)

1. Fourth, sixth, three, second, twelfth.
2. Hospital, office, desk, farm, collage.
3. History, school, literature, botany, handicrafts.
4. Teacher, taxi-driver, secretary, brother, pupil.
5. Difficult, boring, interesting, fun, straight.
6. Square, round, curly, dark, head.

Kumush TURG'UNOVA,
the pupil of school number 54 in
Tashkent region, Urta Chirchik district

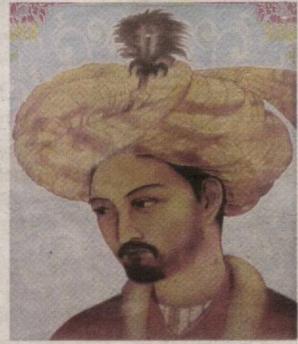
Babur is form of
invaluable
(Bobur benazir siymo)

Zahir-ud-din Muhammad Babur was born in 1483, February 14, in Andijan. He was the fifth generation of Amir Temur. In 1494 when Babur was only 12 years old, he became a ruler.

The general amount of his poems is more than 400. 199 of them are written in such as style that is called «gazal» and 231 of them are «ruboi».

The Indian Munilal wrote 6 novels about Baburids. In Uzbek literature such writers as P. Qodirov, Boyqobilov B., Sultonov H., devoted their novels and short stories and «doston» to Babur.

Also in the «Memoirs of Babur» or Baburnama described about on the political and military struggles of his time but also extensive descriptive section on the physical and human geography, the flora and fauna, nomads in their pastures and the architecture, music and Persian and Turkic literature patronized by the Timurids.

Plural or singular?
(Ko'plikdami birlikda?)

Put the right answer:

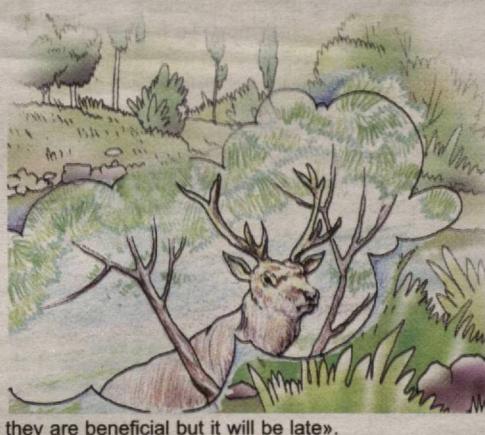
1. ... the shop open?
2. My hands ... cold.
3. My feet ... healthy.
4. My nose ... red.
5. Where ... my book?
6. Where ... my pen?
7. Your coat ... dirty.
8. Mice ... small animals.

Aziza RASHIDOVA,
the pupil of 8th form in school number 77
in Kashkadarya region, Dehqonobod district

Deer and hunter
(Bug'u va ovchi)

One day deer was drinking water in the river and saw his reflection in the water and said - «Oh, I have beautiful horn. But I have not strong feet». After a while, hunter shot afire, the deer didn't know what to do.

Moral is that we should appreciate things which we have and people to whom we rely on.

Translated by Madina HAMROYEVA,
the pupil of school number 244, Yashnobod district

Riddles
(Topishmoqlar)

Three lights with different colours,
When you see the red you wait,
In yellow you should be patient,
And in green you may go ahead.

There are a lot of zebras in the city,
But they are not in the zoo,
What are these?
Find quickly my friends.

MEHRING QALBGA POYANDOZ

Shu zaminda o'sib-ulg'aydim,
Har qarichi men uchun aziz.
Vatan tuyg'usini his etdim,
Mo'tabardir bu yurt, shubhasiz.

Bobolardan qolgan boy meros,
Topdi elda humrat va e'zoz.
Biz madhingni kuylab yashaymiz,
Mehring qalbga erur moyandoz.

To'lqinjon HAFIZOV,
Qashqadaryo viloyati, Kitob tumanidagi 34-umumta'l'm maktabi o'quvchisi

Tinch bo'lsin osmoning,
ko'r kam zamining,
Oltinga teng bo'lsin
bebaho tuproq,
Qalbimda sen uchun
mehrim qatma-qat,
Yurakda yashaysan
yurtim toabad...

TINCH BO'LSIN OSMONING....

Ushbu misralar muallifi Qoraqalpog'iston Respublikasi, Beruniy tumanidagi 54-umumta'l'm maktabining 9-sinf o'quvchisi Sarvinoz To'liyeva. U bilim masanida tashkil qilingan «Orasta qizlar» va «Zulfifyaxonim qizlari» to'garagining faol a'zosi. Bo'sh vaqtlarida rasm chizish, to'qish bilan shug'ullanadi. Bundan tashqari, she'rlar yozib turadi. Ijod namunalari «Tong yulduzi», «Gulxan» va «Jetkinshek» kabi nashrlarda chop etib kelinmoqda.

Sarvinoz uchun o'tgan 2015-yil muvaffaqiyatlarga boy bo'ldi. Ko'plab tanlovlarda ishtirot etib, bilimini charxladi. Uning «Hurriyat qo'shig'i» nomli ilk she'rlar to'plami bosmadan chiqdi.

Qoraqalpog'iston Respublikasi «Jetkinshek» bolalar gazetasida «Eng, eng, eng» hamda «Eng yaxshi she'lar» tanlovi g'olib, shuningdek, «Kamolot» malikasi», «Eng faol «Kamolot» a'zosi», «Zakovat» tanlovlarda qatnashib, faxrli o'rnlarni q'liga kiridi.

Kiprigim soyasida
asrayman, Vatan,
Yuragim to'rida
yashaysan, Vatan...

deya o'z yurtiga bo'lgan mehrmuhabbat shes'larida aks etgan Sarvinozga ijodiy barkamollik tilaymiz.

Shavkat KAZAKBAYEV

BAXTIMIZ POSBONI

Bu olamda umr o'tkinchi,
Biroq bashar, tirkilik abad.
Kimdir deydi dunyo o'tkinchi,
Qalbimizda topilmaydi gard.

Tinchlik erur biz uchun shior,
Vatan erur baxning posboni.
Ozod Vatan quchog'i aro,
Yashnataylik nurli dunyon.

To'lqinjon ERGASHEV,
Buxoro viloyoti, G'ijduvon tumanidagi 17-umumta'l'm maktabining 6-sinf o'quvchisi

NAVOIY BOBOM

Besh doston qasrin bunyod aylagan,
So'z bilan dillarni obod aylagan.
Qullikdan millatni ozod aylagan,
So'z mulkin sultoni Navoiy bobom.

She'riyat osmonin porloq yulduzi,
Asrlar o'tsa ham o'chmaydi izi.
Biz uchun hikmatdir aytgan har so'zi,
Eng buyuk insondir Navoiy bobom.

Necha asr o'tdi yashaysiz hamon,
She'riyat mulkida sultonsiz mudom.
Sizni ardoqlagay hur O'zbekiston,
Ko'ngliga erur xon Navoiy bobom.

Madinaxon HOSHIMOVA,
Farg'on'a viloyoti, Qo'shetea tumanidagi 2-IDUMI 7-sinf o'quvchisi

RASMLAR KO'RGAZMASI

Bolalar, To'maris momomiz haqidagi afsonani barchangiz yaxshi bilasiz, shunday emasmi? Undagi vatanparvarlik hissi barcha narsadan ustun ekanligi barchangizga ma'lum.

Qashqadaryo viloyati, Chiroqchi tumanidagi 68-umumta'l'm maktabi o'quvchisi Qosimbek Ashirov chizgilarida To'maris momoni tasvirlashga urinibdi.

Sohiba O'RINBOYEVA,
7-«A» sind o'quvchisi

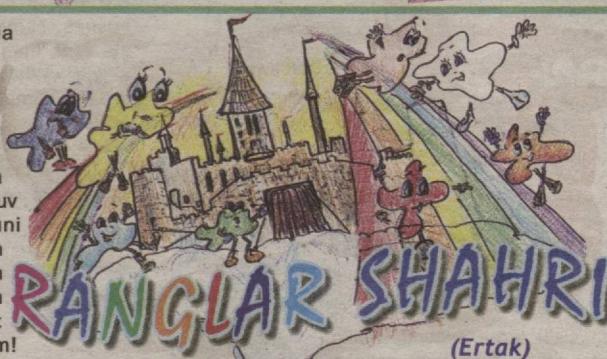
Shahzod ISMATULLAYEV,
7-«E» sind o'quvchisi

Shahrzoda RIXSIBOYEVA,
Toshkent viloyati,
Bo'stonliq tumanidagi
12-umumta'l'm maktabining 6-«B» sind o'quvchisi

Qadim zamonlarda ko'm-ko'k bulutlar ortida ranglar shahri bo'lgan ekan. U yerda oq, pushti, olovrang, yashil, ko'k, uning ukasi havorang, sariq hamda qizil ranglar tinch va tutuv yashar ekan. Bir kuni Laylakvoy Quyoshjonidan sariq rangga kutilmagan xabar keltiribdi. Maktubda shunday deyilgan ekan: «Salom, qadrdon inim!

Iltimos, biz tomonlarga bir kelib ketsqangi, nurlarim qolmay, ahvolim biroz tang bo'lib qoldi. Sizni intiqlik bilan kutaman! Sariq rang xabarni olgan zahoti Quyoshjonning oldiga ketibdi. Qolgan do'stlari esa tabiatga o'z go'zalligini ulashishda davom etibdi. Shu payt qayqdandir ko'k rangni opichlagan Turnavoy uchib kelibdi. Do'stining kayfiyat yo'qligini ko'rgan yashil rang undan hol-ahvol so'rabi. Gapirishga madori qolmagan ko'k rang qo'li bilan osmonni ko'satibdi. Yashil rang yuqoriga qaragan zahoti uni qora butlari olib ketibdi. Qolgan og'a-inilar qo'rquvdon har tomonqa

(Ertak)

ocha boshlabdi. Buning befoyda ekanligini tu-shungan qizil rang esa do'stlarini dushman bilan jang qilishga chaqiribdi. Bu paytda sariq rang Quyoshjonning oldiga yetib boribdi. Shunda birdan ko'kda momaqaldiroq gumburlab, chaqmoq chaqdi. Sariq rang Quyoshjonning yelkasiga chiqib qarasa, qadron do'stlarini dushmanlar asirga olib ketisha-yotgan ekan. Shunda u kutilmaganda raqibga qarshi hujumga o'tibdi. Qo'liga xivich olib, qora bulutlarni savalay boshlabdi. Og'riq zarbidan bulutlar yig'lab-yig'lab, har tomonga sochilib ketibdi. Asirlikdan qutilgan ranglar xursandchilikdan kamalak hosil qilishibdi. Sariq rang ham Quyoshjonning yelkasidan tushib, kamalak orasiga qo'shilibdi.

Behzodjon HAMIDULLAYEV,
poytaxtimizning Olmazor tumanidagi
219-umumta'l'm maktabining 5-«A» sind o'quvchisi
YOQUBBEK chizgan rasm

Alisher Navoiyning qalb daftaramizdan chuqur joy olgan hikmatli so'zlari, g'azal va ruboiliyari, dostonlari qariyb olti asrdan buyon beba boz xazina sifatida alohida e'tirof etib kelinmoqda.

Yaqinda Yunusobod tumanidagi 274-umumta'lum məktəbida ham «Alisher Navoi - ma'naviyatimiz quyoshi» mavzusida haftalık bo'lib o'tdi. Unda o'quvchilar insholar tanlovida,

MA'NAVIYATIMIZ QUYOSHI

g'azalxonlik kechalarida faol qatnashdilar.

Jumladan, Iroda Mahkamova rahbarligidagi 2-«B» sinif o'quvchilari tayyorlagan adabiyy-musiqiy tadbir mazmundorligi, dilrabo qo'shiq va raqslargar boyligi bilan barchaga manzur bo'ldi. Muhammadzafer Najmuddinov, Davron Karimov, Rahmonbek Turg'unov kabi o'quvchilar

ijrosidagi «Yaxshidan bog' qoladi», «Tandir» kabi sahna ko'rinishlari mahorat bilan ijro etilgani kechaga tashrif buyurganlarda katta taassurot qoldirdi.

Maktabning 7-«B» sinif o'quvchilari Jasur Rashidov, Sardor Fozilov hamda Miftuna Mirhaydarova Bobur hayotiga oid ajoyib sahna ko'rinishlarini ijro etishdi.

Kechada faol qatnashgan o'quvchilarga Navoiya va Boburning asarlari hamda maqtov yorilqlari topshirildi.

Jamoliddin ABDULLAYEV

SABRINANING MAHORATI

Badiiy gimnastika – nafis sport turi. Qizlar qomatining to'g'ri shakllanishida muhim omildir.

Turli musobaqalarda sovrinli o'rinnlari egallab kelayotgan sportchilar safida Buxoro shahridagi «Nafis» sport majmuasi gimnastikachilarini ko'plab uchratamiz.

Hozirda shahardagi 39 - umumta'lim maktabining 4-sinfida o'qiyotgan Sabrina Kamolova mazruk majmuuning faol tarbiyanuvchilaridan biri. U uch yilda beri badiiy gimnastika sirlarini o'rganib kelmoqda. O'tgan yilda bo'lib o'tgan turnirlarda o'z mahoratini ko'rsata oldi. Jumladan,

sentyabr oyida Buxoro shahar birinchiligidagi 2006-yilda tug'ilgan sportchilar o'rtasida 1-, 23-noyabr kunlari Navoiy shahrida bo'lib o'tgan «Kuz qirolichasi» turnirida 3-o'rinni qo'ga kiritdi. Joriy yilda o'tkazilgan shahar musobaqasida 2004–2006-yilda tug'ilgan sportchi-qizlar o'rtasida 2-o'rinni egalladi.

– Sabrina a'lo o'qish bilan birga o'zining harakatchanligi bilan tarbiyanuvchilar orasida ajralib turadi, – deydi murabbib Umida Sapayeva. – Shogirdimning muvaffaqiyatlardan quvonaman.

Sabrina ayni damda bo'lib o'tadigan Buxoro shahar birinchiligi sport musobaqasiga tayyorgarlik ko'moqda.

NURBEK

USTOZ ISHONCHI

Bekzod Ahmedov Respublika Olimpiya zaxiralari kolleji o'quvchisi. Hozirda yunon-rum kurashi sir-asrorlarini o'rganayotgan o'quvchi bu yil 15 yoshga to'ladi.

Bekzodga bolaligidan belbog'li kurash bo'yicha ikki karra jahon championi bo'lgan otasi kabi kurashchi bo'lish orzuysi tinchlik bermasdi. Bolakay kurash bilan shug'ullana boshladi va yetti yoshida ilk g'alabani qo'ga kiritdi. Olmaliglik yosh sportchi

yaqinda Toshkent shahrida bo'lib o'tgan yoshlar o'rtasidagi xalqaro turnirida g'oliblikni qo'ga kiritdi. Qizig'i shundaki, murosasiz kechgan bellashuvlarda Bekzod raqiblarini muddatidan oldin mag'lub etdi.

– Bekzod o'ziga xos uslubga ega sportchi. Bu musobaqa jarayonida g'alabani qo'ga kiritishda qo'l keladi, – deydi murabbib Ismat Jabborov. – Shogirdim yunon-rum kurashida ulkan marralarni zabit etishiga ishonaman.

Kurashchi Buenos-Ayresda o'tadigan o'smirlar Olimpiadasida ishtiroy etish, 2018-yili o'tadigan jahon championati yurtimiz sharafini munosib himoya qilishni maqsad qilgan. Bekzod Ahmedovning yuksak orzulari ro'yobga chiqishiga tilakdoshmiz.

Shukrulla G'ULOMOV

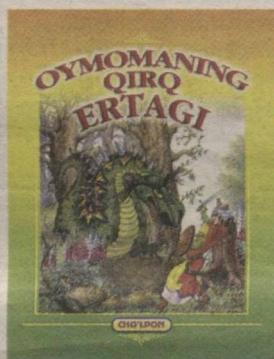
SIZNING KITOB JAVONINGIZGA

«O'ZBEKISTON», CHO'LTON NOMIDAGI NASHRIYOT-MATBAA IJODIY UYLARI TOMONIDAN CHOP ETILGAN YANGI KITOBLAR:

ERTAKLAR OLAMIGA SAYOHAT

«O'zbekiston» nashriyot-matbaa ijodiy uyi tomonidan chop etilgan ushbu ertaklar to'plami olmon xalq o'zaki ijodi mahsulidir. Ularni mashhur aka-aka Yakob va Vilgelm Grimmalar to'plab, XIX asrda Germaniyada nashr qildirgan. Shundan so'ng bu kitobni dunyoning ko'plab xalqlari o'z tillariga tarjima qildirgan. Bolajonlarning talab va istaklarini inobatga olib, ushbu to'plamdag'i ertaklarini saralangan holda yurtimizda ham chop etildi.

BILIMINGIZNI BOYITADI

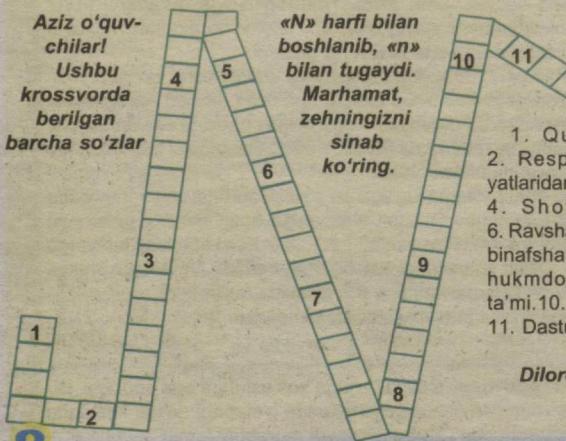
Ertak muxlislari bo'lgan kitobxonalar talabini inobatga olib, Cho'lpon nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi ushbu kitobini chop etdi. Undagi tarjimon-muallif Abdurahmon Akbar tomonidan tayyorlangan ertaklar, quvnoq she'r va topishmoqlar, she'riy hikoyalar o'quvchiga xushkayfiyat bag'ishlab, ma'naviy olamini boyitadi.

S. TURSINOV tayyorladi

BO'SH O'TIRMAY, BOSH QOTIR!

«N» HARFLI KROSSVORD

Aziz o'quv-chilar! Ushbu krossvorda berilgan barcha so'zlar

«N» harfi bilan boshlanib, «n» bilan tugaydi. Marhamat, zehningizni sinab ko'ring.

Dilorom HOTAMOVA tuzdi

1. Quvvatsiz, zaif.
2. Respublikamiz viloyatlardan biri. 3. Gul nomi.
4. Shoti. 5. Mo'ljal.
6. Ravshan, yorqin. 7. Och binafsha rang. 8. Dengiz hukmdori. 9. Limon ta'mi. 10. Boksdagi holat. 11. Dasturxonimiz ko'rgi.

TEST ADABIYOT FANIDAN

1. Qaysi qatorda Alisher Navoiyning dastlabki devoni nomi ko'satilgan?

- A) «G'aroyib us-sig'ar», «Navodir un-nihoya»;
- B) «Badee' ul-bidoya», «Navodir un-nihoya»;
- C) «Badee' ul-bidoya», «Navodir ush-shabob»;
- D) «G'aroyib us-sig'ar», «Navodir ush-shabob».

2. Alisher Navoiy o'zining «Mah-bub ul-qulub» asarida olyy himmat odamni nimaga qiyoslaydi?

- A) Charaqlagan quyosha;
- B) Yuksal qoyaga;
- C) Mevazor bog'ga;
- D) Balandparvoz lochinga.

Xosiyat HASANOVA

8-fevral 2016

Bosh muharrir
Feruza ADIROVA

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi, O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi, «KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashi, «SO'G'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga qarashli bo'lmagan xalqaro xayriya fondi.

TAHRIR HAY'ATI:
Omonulla YUNUSOV,
Dilshod KENJAYEV,
Bahodir G'ANIYEV,
Svetlana INOMOVA,
Murtaza SULTONOV,
Zoir ISAJONOV,
Vahobjon RAJAPOV,
Zikrilla TESHABOYEV,
Feruza JALILOVA,
Feruz MATYOQUBOV
(mas'ul kotib)

Navbatchi muharrir
Axtamkul KARIMOV
Rassom
Feruzbek
KAMOL o'g'li
Sahifalovchi-dizayner
Shaxobiddin MAXMADIYEV

Manzilimiz:
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Indeks: 100129.
Obuna indeksi: 198.
e-mail:
info@tongyulduzi.uz
www.tongyulduzi.uz

Tel/faks: 244-63-08
Tel/faks:
(99871) 244-38-10

«O'zbekiston»
NMUida chop etildi.
Tahririyatga kelgan barcha qo'lyozmalar tahrir qilinadi,
mualliflarga qaytarilmaydi.
Haftaning dushanba kuni chiqadi.
Shakli A-3, 2 bosma taboq.
ISSN 2010-6092
Adadi – 49119
Buyurtma – S-5097

ILHOMBAXSH RANGLAR

Tengdoshingiz Odiljon Allanazarov Surxondaryo viloyati,
Uzun tumanidagi 9-umumta'lim maktabining 8-sinf
o'quvchisi.

U 2014-yildan boshlab tumandagi 3-bolalar musiqa va san'at maktabining tasviriy san'at sinfida tahsil olmoqda. Odiljonning chizgan rasmlariga qarab, uning yuksak iste'dod sohibi ekaniga amin bo'ldik.

Bu iqtidorli o'quvchi rasm chizish bilan birga maktabda o'tkaziladigan har

bir tadbirda faol ishtirot etishi bilan tengdoshlari orasida alohida ajralib turadi.

U doimo ustozlarining o'gitlariga quloq tutib, o'z ustida timimsiz ishlaidi.

Odiljon ranglar uyg'unligini yaxshi bilganligi bois, portret yo'nalishida ko'proq rasm chizidi. Taniqli rassomlarning rasmlarini kuzatib, ularning sir-sinoatini o'rganishidan tolmaydi.

Uning o'zini kattalardek tutishi, teran fikrashi tengdoshlariga o'rnak bo'lmoqda. Odiljonning bizga yo'llagan ijod namunalardan buyuk sarkarda Amir Temur portreti e'tiborimizni o'ziga tortdi. Marhamat, siz ham ko'rib, baho bering.

Manzura UBAYDULLAYEVA

«IKKI» BAHO OL MAYMAN

Darsda ikki olaman,
Shunga urishar dadam.
Bilimli bo'l, dono bo'l,
Deya qo'ymaydi har dam.

Doim doskaga chiqsam,
Bilganim yodda qolmas.
Netayin ustozlarim,
Ikki qo'yishdan tolmas.

Oyi, dada ertaga,
Men maktabga bormayman.
O'yab ko'rdim o'shanda,
Boshqa ikki olmayman.

Zarnigor JO'RAYEVA,
Farg'on'a viloyati,
O'zbekiston tumanidagi
38-umumta'lim maktabining
9-sinf o'quvchisi

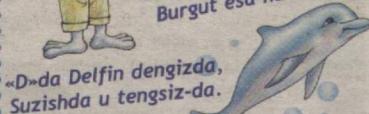
HAYVONOT OLAMI ALIFBOSI

Bahrom AKBAROV

«A»da Ayiq –
Maymoqvoy
Bolari holiga voy.

«B»da Bo'ri, Bo'sriq bor,
Burgut esa hukmdor.

«D»da Delfin dengizda,
Suzishda u tengsiz-da.

«F»da Filni
ko'rsangiz,
Qulog'idan
cho'zmangiz.

(Davomi bor)